Onderwerp	Raadsvoorstel inzake Jaarverslag 2021 en begroting 2023 van de GGD Zuid-Limburg
Vergaderdatum	
Zaaknummer	0971192182

Aan de Raad

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2021 van de GGD Zuid-Limburg;

2. In te stemmen met de ontwerp-begroting 2023 van de GGD Zuid-Limburg en af te zien van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Inleiding

De GGD Zuid-Limburg heeft conform de gemeenschappelijke regeling haar jaarverslag 2021 ter kennisname en haar ontwerp-begroting 2023 voor zienswijze aan de gemeenten voorgelegd.

Het jaarverslag 2021 van de GGD Zuid-Limburg sluit af met een positief resultaat van € 352.000.

Het aandeel van Stein in de ontwerp-begroting 2023 bedraagt € 1.345.425. Dat is een groei van € 128.102 ten opzichte van de begroting 2022. De meeste groei vindt plaats op Jeugdgezondheidszorg (JGZ), waarmee een aantal Kansrijke Start-projecten van Trendbreuk (die in de pilotfase voor een groot deel door de JGZ worden uitgevoerd) worden geborgd en verduurzaamd.

Met het vaststellen van het Regionale Gezondheidsbeleid "Zuid Springt Eruit" in 2019, kozen de zestien gemeenten eensgezind voor een Trendbreuk: het inhalen van de gezondheidsachterstand die de regio landelijk gezien heeft. Daarbij zetten de gemeenten in op de jeugd: vanaf het moment dat ouders een zwangerschapswens hebben tot en met de adolescentie. In 2023 zal de GGD Zuid-Limburg zich wederom specifiek inzetten voor de Trendbreuk.

Argumentatie

1. het jaarverslag 2021 sluit af met een positief resultaat

Evenals in 2020 komen de door de GGD Zuid-Limburg gemaakte kosten inzake het bestrijden van de Coronapandemie volledig voor rekening van de rijksoverheid.

Ten aanzien van de onderdelen die voor rekening van de gemeenten komen, zijn de volgende resultaten geboekt:

GGD algemeen:	+ € 400.000
Jeugd GezondheidsZorg (JGZ):	- € 155.000
Veilig Thuis:	+ € 107.000
Resultaat 2021:	+ € 352.000

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg op 6 juli aanstaande wordt het voorstel gedaan om met het resultaat 2021 het negatief resultaat JGZ uit 2020 alsmede een deel van de project- en frictiekosten inzake de fusie van 1JGZ te dekken. Het overall positieve resultaat zal daarmee niet terugvloeien naar de gemeenten.

2. Vaststelling van de ontwerp-begroting 2023 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg, nadat de 16 gemeenteraden hun zienswijze hierover hebben kunnen indienen.

De vergadering van het Algemeen Bestuur vindt plaats op 6 juli 2022.

De GGD Zuid-Limburg stelt jaarlijks een zo realistisch mogelijke begroting op met daarin de baten en lasten voor het komend kalenderjaar. Het Regionale Gezondheidsbeleid "Zuid Springt Eruit!" en het vastgestelde meerjarenperspectief 2020-2023 vormen de leidraad voor deze begroting.

Evenals in de begroting 2022, waar hierop al een voorzet is gedaan, doet de belangrijkste kostenstijging zich voor bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), waarmee een aantal Kansrijke Start-projecten van Trendbreuk (die in de pilotfase voor een groot gedeelte door de JGZ worden uitgevoerd) worden geborgd en verduurzaamd.

De ontwerp-begroting 2023 van de GGD Zuid-Limburg (alle 16 gemeenten) stijgt met een totaal bedrag van € 2.790.678 ten opzichte van 2022. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Incidenteel effect	Structureel effect	Effect gemeentelijke bijdrage 2023
Autonome ontwikkelingen:*			
1. Index		634.178	634.178
2. Wet- en regelgeving		450.000	450.000
Totaal autonome ontwikkelingen	**0**	**1.084.178**	**1.084.178**
*Bestuurlijk gemaakte afspraken**:*			
1. Eigentijdse JGZ		200.000	200.000
2. Borging kansrijke start aandeel JGZ		187.500	187.500
3. Borging "nu niet zwanger"		250.000	250.000
4. Borging programmabureau		60.000	60.000
5. Bijstelling begroting 2023 VT		0	0
Totaal bestuurlijk gemaakte afspraken	**0**	**697.500**	**697.500**
*Bestuurlijk nog te besluiten***:*			
1. Bestuurlijk traject toekomstige GGD	200.000		200.000
2. Ambitie "Zuid springt eruit"		809.000	809.000
Totaal bestuurlijk nog te besluiten	**200.000**	**809.000**	**1.009.000**
Totale bijstelling gemeentelijke bijdrage 2023	**200.000**	**2.590.678**	**2.790.678**

*Autonome ontwikkelingen:
1. Conform de gemaakte afspraken zal de begroting 2023 worden geïndexeerd op basis van de in de septembercirculaire opgenomen percentages.

2. Bij wet- en regelgeving gaat het om de gevolgen in het kader van de landelijke datalekken en fraudezaken. Hierdoor zijn de regelgeving en de controles aangescherpt. Dit heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering van de GGD. Er dienen functies te worden uitgebreid en de verdergaande digitalisering leidt tot hogere automatiseringskosten.

**Bestuurlijk gemaakte afspraken:
1. Het jaar 2021 heeft volledig in het teken gestaan van het gereed maken van één JGZ-organisatie om in 2022 te starten met een omvangrijke transformatieopdracht. In de begroting 2022 zijn hiervoor de eerste financiële middelen al ter beschikking gesteld. Congruent aan de fasering in de begroting 2022 leidt de doorontwikkeling van de eigentijdse professionele JGZ (zoals reeds bekend in de meerjarenraming in de begroting 2022) tot een kostenverhoging in 2023 van € 200.000. Deze verhoging is het resultaat van enerzijds een efficiëntie slag van € 300.000 en anderzijds de doorontwikkeling van de JGZ van € 500.000. Deze hogere kosten zijn met name het gevolg van de uitbreiding van contactmomenten zodat het "goede gesprek" kan worden gevoerd.

2. In de begroting 2022 is reeds een bedrag opgenomen van € 562.000 voor de borging van de interventies "Stevig Ouderschap" en "Voorzorg". Dit betrof echter niet de borging voor een geheel jaar omdat er in het 1ste kwartaal van 2022 nog subsidie is ontvangen van de provincie Limburg. De kosten van "Stevig Ouderschap" en "Voorzorg" bedragen, zoals reeds bekend in de meerjarenraming in de begroting 2022, € 750.000. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage in 2023 met € 187.500 zal stijgen.

3. De borging van de provinciale subsidie Trendbreuk "Nu niet zwanger" leidt tot een verhoging van € 250.000. De verwachting is dat gemeenten hiervoor structureel rijksmiddelen gaan ontvangen. Op dit moment is echter nog niet duidelijk of en in welke mate dit het geval zal zijn.

4. Het programmabureau Trendbreuk is in 2022 voor een deel door de provincie gesubsidieerd. Borging gedurende een heel jaar betekent een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 60.000.

5. Naar aanleiding van de jaarrekening 2020, waarbij het resultaat van Veilig Thuis in ruime mate positief was, is afgesproken om bij de begroting 2023 te bekijken of de begroting Veilig Thuis structureel naar beneden kan worden bijgesteld. Ondanks dat ook 2021 als gevolg van Covid een bijzonder jaar was, is het resultaat 2021 gering. Op basis van de laatste ontwikkelingen is niet te verwachten dat Veilig Thuis structureel een te hoge begroting heeft. Op grond hiervan is de begroting van Veilig Thuis niet naar beneden bijgesteld.

***Bestuurlijk nog te besluiten:
1. De leden van het Dagelijks Bestuur van de GGD Zuid-Limburg hebben in 2021 de wens uitgesproken om nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen 2022 een duidelijke koers te bepalen voor een toekomstbestendige GGD. Bij wijze van overdracht ontvangen de toekomstige bestuurders hiermee de contouren voor een nieuw meerjarenperspectief 2024-

2027. De aanleiding voor dit traject komt onder andere voort uit het verzoek van het Algemeen Bestuur om een debat te voeren over de strategische GGD-opgave in de brede zin van het woord. Naast de bestuurlijke vraag bevindt de GGD zich inmiddels vijftien jaar na de fusie. Een zorgvuldige reflectie is passend.
Ondanks de gevoelde noodzaak is het, als gevolg van de druk die de coronapandemie op de organisatie van de GGD Zuid-Limburg legt, nodig om deze deadline in een realistischer tijdsbestek te plaatsen en te verplaatsen naar het tweede of derde kwartaal van dit jaar.

De noodzakelijke heroriëntatie op de GGD-opdracht zal onherroepelijk zijn uitwerking krijgen in de strategische opgave van de GGD, in de dienstverlening en een daarbij passende besturingsfilosofie en governance, in een (wellicht) andere organisatiestructuur en in een bedrijfsmatigere inrichting van de organisatie.

Het betreft hier een meerjarig traject waarbij een en ander de komende beleidsperiode (2024-2027) verder ingevuld zal worden. De inschatting is dat in 2023, incidenteel aanvullende middelen noodzakelijk zijn (€ 200.000) om het traject verder vorm te kunnen geven. Het gaat hier vooral om externe personele inhuur. Deze incidentele kosten maken geen deel uit van de vaste bijdrage van de gemeenten maar zullen op basis van realisatie met de gemeenten worden verrekend.

2. De ambitie van het Regionale gezondheidsbeleid "Zuid Springt Eruit! Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid" is de leidraad voor het beleid van de GGD Zuid-Limburg in de periode 2020-2023. Deze ambitie kent een doorkijk tot 2030 en geeft daarmee ook deels richting aan de begroting 2023 en de nieuwe beleidsperiode 2024-2027.

De initiële trendbreukambitie (ter hoogte van € 2,8 miljoen) bleek in de begroting 2022 niet haalbaar. Het Algemeen Bestuur wenste meer inzicht te krijgen in de status van programma's (structureel of projectfase) en er was behoefte aan een nadere onderbouwing hoe met de huidige inzet een voorfinanciering wordt gedaan die kan leiden tot gezondheidswinst en minder uitgaven in de toekomst. Daarnaast stond de gevraagde investering op gespannen voet met de gemeentelijke financiële realiteit en de relatief korte horizon tot het moment van opstellen van de begroting 2022. Bestuurlijk is daarom besloten om, ondanks het brede draagvlak op inhoud en ambitie, een aangepast voorstel voor te leggen. In de begroting 2022 zijn de ambities voor de Trendbreuk daarom bijgesteld naar hetgeen noodzakelijk is in het kader van de borging van de subsidie van de provincie Limburg.

Echter om de trendbreukambitie in de komende jaren te realiseren is het van belang om meer (bewezen effectieve) interventies in te zetten en regionaal meer massa te maken.
In lijn met de beleidsuitgangspunten uit het Regionale Gezondheidsbeleid is het daarom aan te bevelen om in 2023 een aantal interventies gefaseerd uit te rollen en structureel in de begroting op te nemen.

Voor de JGZ-bijdrage aan Trendbreuk is de borging van 'Voorzorg' en 'Stevig Ouderschap' een verplichting die gezamenlijk is aangegaan en die voortvloeit uit de provinciale subsidie voor Kansrijke Start. Ondanks de forse opgave in de regio, voldoen we hiermee nog niet aan de landelijke normen (1% van het aantal geboortes voor Voorzorg en 6% voor Stevig ouderschap).

In onderstaande tabel zijn de activiteiten die in 2023 worden gestart en opgenomen zijn in de begroting 2023 weergegeven:

Omschrijving	**Kosten**
Netwerkaanpak kinderen met overgewicht en obesitas	€ 375.000
Knooppunt kansrijke start	€ 175.000
Uitbreiding Voorzorg en Stevig Ouderschap	€ 259.000
Totaal	**€ 809.000**

Financiële onderbouwing

Aandeel Stein 2023
De GGD Zuid-Limburg vraagt voor 2023 van de gemeente Stein de volgende bedragen:

GGD onderdeel	**Begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Verschil**
GGD Basisdiensten	€ 285.175	€ 327.810	€ 42.635
Veilig Thuis	€ 253.434	€ 249.872	- € 3.562
JGZ exclusief RVP	€678.714	€ 767.743	€ 89.029
Totalen	**€ 1.217.323**	**€ 1.345.425**	**€ 128.102**

Het aandeel van Stein in de ontwerp-begroting 2023 bedraagt € 1.345.425. De bijdrage van de gemeente aan de GGD Zuid-Limburg zal in 2023 ten opzichte van de begroting 2022 met € 128.102 stijgen. Deze stijging heeft zoals eerder toegelicht betrekking op de kosten van indexering en grotendeels op de doorontwikkeling van de JGZ in de Trendbreuk.

Dit is exclusief het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) en de kosten inzake de Wet op de lijkbezorging.

In begrotingsjaar 2023 en verder van de gemeente Stein was al voor een gedeelte rekening gehouden met indexering. De financiële consequenties voor de programmabegroting 2023 van de gemeente Stein is als volgt:

	2023	2024	2025	2026
Effect op begroting gemeente Stein	-109.131	-111.000	-115.000	-119.000

Deze effecten zullen verwerkt worden in de kadernota 2023 en vervolgens in de begroting 2023.

Bijdrage aan strategische toekomstvisie 2018-2022:
De kerntaak van de GGD Zuid-Limburg is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. De GGD Zuid-Limburg draagt eraan bij dat iedereen kan deelnemen aan de maatschappij, dat de jeugd gezond opgroeit en dat de mensen zich veilig en prettig voelen in de wijk waar ze wonen. In dat kader draagt zij bij aan de kernwaarde sociale- en vitale kernen.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie

A. Aanbiedingsbrief Begroting 2023
B. Begroting 2023 GGD ZL
C. Financiele doorkijk begroting 2023
D. Aanbiedingsbrief jaardocument 2021
E. Jaaroverzicht 2021 GGD ZL interactief

Burgemeester en Wethouders,

de Secretaris,

ValidSigned door Jeroen Sanders
op 05-05-2022

de Burgemeester,

ValidSigned door Marion Leurs-Mordang
op 05-05-2022